

Reservasjon: Dette prosjektet har mottatt støtte fra EU. Innholdet representerer utelukkende synspunktene til forfatterne. EU er ikke ansvarlig for bruken av informasjonen i dette dokumentet.

Delfinansiert av
Den europeiske union

Prosjekt: 2021-1-PL01-KA220-ADU-000035200
Nøkkelpetanser for personer 50+

RESYME

Resyme av de fem rapportene som viser tilstanden for utdanning når det gjelder nøkkelpetanser og behovene i målgruppa 50+ i Frankrike, Norge, Polen, Spania og EU

Prosjektresultat 1 - Metode for kursene «Nøkkelpetanser for personer over 50+» (del 1)

Gratis publisering

LEDET AV: DEINDE SP. Z O. O.
2022

Prosjektresultat 1 - Metode for kursene «Nøkkelkompetanser for personer over 50 +» (del 1)

Resyme av de fem rapportene som viser tilstanden for utdanning når det gjelder nøkkelkompetanser og behovene i målgruppa 50 + i Frankrike, Norge, Polen, Spania og EU.

Versjon: norsk

Ladet av: Deinde Sp. z o. o.

innenfor prosjektet 2021-1-PL01-KA220-ADU-000035200, „ Nøkkelkompetanser for personer 50+”

Prosjektet gjennomføres under Erasmus+ programmet, fra 1 februar 2022 til 30 november 2023 av et konsortium: Deinde Sp. z o. o. (Polen), Institut Saumurois de la Communication (Frankrike), INERCIA DIGITAL SL (Spania), Stiftelsen Mangfold and Arbeidslivet (Norge).

Reservasjon: Dette prosjektet har mottatt støtte fra EU. innholdet representerer utelukkende synspunktene til forfatterne. EU er ikke ansvarlig for bruken av informasjonen i dette dokumentet.

Delfinansiert av
Den europeiske union

Introduksjon

Den første delen i prosjektresultat 1, Metode for kursene «Nøkkelkompetanser for personer over 50 +» var kartlegging av tilstanden for utdanning nøkkelkompetanser og behovene i målgruppa 50 + i Frankrike, Norge, Polen, Spania og EU.

Hovedkonklusjoner og anbefalinger fra de fem rapportene om nøkkelkompetanser i hvert partnerland og i EU er: (Funnene presenteres i alfabetisk rekkefølge)

1. Frankrike:

- På grunn av forbindelsen mellom yrke og utdanningsnivå, er det de høyest utdannede som tar flest yrkesrelaterte kurs. Yrker som krever høye utdanningsnivåer har ofte et høyt nivå på videreutdanning. Av sysselsatte personer er det derfor 66 % av de med to års høyere utdanning eller mer som har deltatt i minst ett videreutdanningskurs i løpet av et år, sammenlignet med 25 % av de med ingen kvalifikasjoner.
- Ledere og erfarne yrkesutøvere er blant de som tar flest kurs:: 68 % av de hadde tilgang til profesjonelle kurs i løpet av et år tilhørte denne gruppen, sammenlignet med 37 % av håndverkerne. Ledere og semiprofesjonelle har også mer utbytte av kurs enn ansatte og arbeidere.
- Forskjellene i tilgang til kurs mellom menn og kvinner har sammenheng med deres kvalifikasjonsnivå. Mens det blant ledere og semiprofesjonelle er den samme andelen menn og kvinner i videreutdanning, er det blant industriarbeidere og i kontoryrker en lavere deltakelse av kvinner.
- Tilgang til videreutdanning synker med alderen, selv for de som er i arbeid. Eldre deltar i færre videreutdanningskurs på profesjonelt nivå enn yngre. Det samme gjelder for arbeidsledige sammenlignet med de som er i arbeid, men deres videreutdanningskurs er lengre. Videreutdanning er med virkningsfullt for ledere og personer som arbeider i store organisasjoner.
- Ifølge tall fra PIAAC om voksnes ferdigheter, er Frankrike ett av landene med de laveste digitale ferdighetene av de 24 landene som deltar i studien. Dette lave ferdighetsnivået for den franske befolkningen forklares for en stor del av resultatene for aldersgruppen 45-65 år. Det lave nivået av ferdigheter for eldre forklares med en alderseffekt, at ferdighetene synker med alderen, og av en kohort effekt, siden utdanningsnivået hos eldre personer er lavere.
- Forskerne har identifisert flere områder hvor det er akutt mangel på nøkkelkompetanser. Dette er: IT og elektronikk, mekanikk og undervisning og ledelse. I tillegg kommer overførbare ferdigheter som verbal kommunikasjon og kompleks problemløsning. På den andre siden, er det et overskudd av salg- og markedsføring og konsulentferdigheter.
- Manglende samsvar mellom tilbud og etterspørsel understrekes også. Dette måles som kvalifikasjoner (det høyeste oppnådde utdanningsnivå) og studiefelt. Undersøkelsens resultater er følgende:
 - 35,1% av franske ansatte var i arbeid de ikke var tilstrekkelig kvalifisert til.
 - 23,4% av de ansatte hadde et lavere kvalifikasjonsnivå enn det som normalt var påkrevd, altså var de underkvalifisert for arbeidet.
 - 11,7% av de ansatte arbeidet i en jobb som krevde et lavere kvalifikasjonsnivå, altså var de overkvalifisert.
- Nivået av manglende samsvar mellom krav og kompetansenivå i Frankrike er tett opp til gjennomsnittet i EU, men Frankrike har ett av de høyeste nivåene av underkvalifisering.

- Ekspertene anbefaler at de «tilpasser innholdet i videreutdanningen for å gjøre den mer relevant til behovene hos arbeidsgiverne».
- Ekspertene anbefaler at lærerne skal «overvåke utviklingen av forretningspraksisen».
- Ekspertene foreslår en utvidelse av videreutdanning til flere sektorer, inkludert «kommende sektorer», uten å gi en forklaring på hva sistnevnte betyr.
- Ekspertene påpeker at «karriereveiledning ofte er ujevnt fordelt, og ikke knyttet til arbeidslivets behov slik de identifiseres av andre aktører.
- Frankrike trenger å utvikle flere digitale treningsmuligheter og bruke følgende for å motivere 50 + til å lære: Motivasjon, selvtillit og kollega-læring.

2. Norge:

- Norge anvender en nasjonal definisjon av grunnleggende ferdigheter, som ikke EU-medlem. Disse ferdighetene er: Lesing, skriving, regning, digitale ferdigheter og muntlige ferdigheter. De grunnleggende ferdighetene er nyttige når det gjelder entreprenørskap og borgerrettigheter, slik som det europeiske rammeverket. Ifølge Kompetanse Norge er de grunnleggende ferdighetene lesing og skriving, matematikkkompetanse (heretter referert til som regneferdigheter), samt muntlige og digitale ferdigheter. Disse ferdighetene er en forutsetning for aktivt å kunne delta i utdanning, i samfunnslivet og i arbeidslivet.
- Det er et sterkt press for å holde ansatte i meningsfullt arbeid så lenge som mulig, noe som manifesterer seg i insentiver, reformer og en oppfatning om rollen til eldre personer i arbeidslivet og samfunnet.
- Eldre arbeidstakere blir ofte motivert til kurs og videreutdanning som er tett knyttet til deres arbeidssituasjon. For eldre ansatte, er det et større fokus på uformelle kurs på jobb.
- Norge trenger å styrke deltakelsen til de eldre arbeidstakergruppene i arbeidslivet.
- En relativt høy andel av den eldre befolkningen mottar uførestønad, og får derfor ikke tilgang til kurs via arbeidet.
- NAV organiserer kurs for de arbeidsledige, som skal bidra til at de kommer i arbeid.
- I tillegg til offentlig sektor, har tredje sektor tradisjonelt spilt en viktig rolle i kurs og utdanning i det norske samfunnet.
- De økte mulighetene for fjernundervisning gir også flere muligheter for læring, både geografisk, og i forhold til funksjonsnedsettelse og alder.
- De digitale ferdighetene til befolkningen som helhet er gode, men det er digitale gap mellom majoritetsbefolkningen og minoritetene.
- Minoritetsbefolkningen har generelt lavere digitale ferdigheter.
- En eldre person med lav utdanning og innvandrerbakgrunn har en dobbel utfordring, spesielt siden de er forventet å mestre de digitale ferdighetene for å få tilgang til kurs og utdanning som er nødvendige for å komme inn i eller gjeninntre i den aktive arbeidsstyrken.

- Deltakelsesnivået i formell og uformell læring i de eldre kohortene er relativt høyt grunnet en høy deltakelse i arbeidslivet for eldre arbeidstakere i Norge,
- De eldre deltakerne trenger å delta i ikke formell læring, som dyktiggjør dem til å henge med i et arbeidsliv i endring.
- Det høye nivået på digitale ferdigheter i befolkningen gjør læring tilgjengelig, men en kombinasjon av lave digitale ferdigheter, høy alder og migrantbakgrunn er barrierer for å kunne nyttiggjøre seg læringsmuligheter.

3. Spania:

- Angående digitale ferdigheter er det store forskjeller mellom unge og eldre. Bruken av iKT er mye mer vanlig hos personer fra 16 - 24 år, og hos studenter (70 %). I den andre enden av skalaen er det store mangler i digital kompetanse hos personer over 55 år.
- Personer mellom 25 og 34 år har et høyere nivå innen vitenskapelig og teknologisk kompetanse. Dette skyldes særlig kvaliteten på utdanningene for ulike befolkningsgrupper og den historiske utviklingen. Personer mellom 55 and 65 oppnår merkbart lavere resultater.
- Noen statistikker viser at en av fire voksne har et betydelig lavere nivå på områder som leseforståelse, men det er mange eksperter som mener at de unge lider av språklig fattigdom. Bruken av nyord, kallenavn og forkortelser eller repetisjon av et ord istedenfor å finne synonymer kan forstås enten som en måte å berike språket på, eller som en måte å gradvis ødelegge det på. Noen voksne mener at høflige tiltaleformer brukes mindre og mindre, og at de derfor kan bli glemt, mens noen unge mennesker mener at dette er utdaterte språklige uttrykk som bør unngås for å optimalisere språket og dets evne til å ta opp nye trender.
- En nyskapende holdning er et karaktertrekk ved unge, og relatert til entreprenørskap. Internett øker den kreative kapasiteten til språklige koder, og motivasjon for nye ideer leder til økt entreprenørskap.
- Digitale ferdigheter ser ut til å være mest presserende, siden dette er noe relativt nytt for eldre personer.
- Entreprenørskap er svært nyttig i arbeidslivet. Flere voksne har mistet motivasjon eller interesse i å arbeide, enten på grunn av monotomi eller grunnet personlige hensyn og usikkerhet.
- Livserfaring er en klar fordel for voksne, noe som definitivt er nyttig når det gjelder kulturell kompetanse. Personer over 50 kan være mindre åpne for nye ting enn yngre personer.
- Det er behov for å utvikle en tilpasset modell for læring for personer over 50.
- Aktivitetene og dynamikken i læringen er avgjørende, og må justeres så presist som mulig til behovene hos innlærerne.
- Læringsaktiviteter burde utvikles til å bli mer aktiviserende slik at deltakerne ikke blir passive, og de burde basere seg på internalisering av kompetanser.
- Det viktige poenget er ikke å vise kunnskapen til eldre personer, men å lære hvordan de arbeider og bidra til at de kan internalisere ny kunnskap slik at de kan opptre på en naturlig og helhetlig måte i etterkant.

- Dyp selvrefleksjon kan bidra til at deltakerne forstår seg selv og hva som er løsningen på deres utfordringer.
- Det er viktig å vie spesiell oppmerksomhet til ny teknologi og unngå avvisning som kan oppstå pga manglende kunnskap hos voksne om nyere verktøy.
- En presentasjon om hva sosiale nettverk er og hvordan de kan brukes, kan være en bra start på å lære hvordan de skal brukes.
- Nøkkelkompetanser bør introduseres via læreplaner og presenteres som interdisiplinære for å generere kritisk tenking hos deltakere og å utvikle og forbedre voksne deltakeres holdninger til aktivt medborgerskap, arbeid og egen identitet.
- Det er viktig å ta nøkkelkompetanser med i betraktningen og investere ressurser i optimalisering av dem slik at befolkningen kan oppnå et tilstrekkelig nivå på nasjonalt og europeisk nivå.

4. Polen:

- Polen er ett av de ledende landene i Europa når det gjelder utdanningsnivå for innbyggerne. Andelen personer fra 25-64 som har gjennomført sin utdanning på minst vgs-nivå var 93,2 i 2020, med 79 % som gjennomsnitt for de europeiske landene.
- Polen ble rangert som nr 11 av landene i EU når det gjelder utdanningsnivå for personer i alderen 20 til 34 år - 47 % av befolkningen (6 prosentpoeng mer enn EU gjennomsnittet). Gjennomsnittlig formell utdanning som ble fullført av personer på 25 år var mer enn 12,3 år, og Polen ble rangert på plass 9-1 av de 27 landene i EU.
- Offentlig finansiering av utdanning i forhold til BNP i Polen samsvarer med gjennomsnittet for EU. Polen har en av de laveste andelen av voksne i alderen 25-64 år som deltar i livslang læring i EU. (PL - 5,7%, EU gjennomsnittet var 11,1%).
- I 2016 oppga 2/3 av befolkningen mellom 18-69 år at de hadde kjennskap til et fremmedspråk. De fleste hadde kjennskap til ett språk (44,8%). Av dem oppga 65,8% at de mestret et fremmedspråk på grunnleggende nivå. De som oppga at de kunne mer enn ett språk, utgjorde 23,5% av de som deltok i undersøkelsen.
- Av polakker mellom 16 og 74 år som opplyste at de brukte internet, var majoriteten, (60,3%), under 45 år. Den største gruppen av internettbrukere var personer med videregående skole (56,9%) og høyere utdanning (34,5%). Den minste gruppa var de med lavere utdanning enn videregående skole (8,6%). De som var på nettet, skilte seg tydelig ut når det gjelder posisjonen på arbeidsmarkedet. De som brukte nettet mest var i arbeid (66,8%), av dem var 54,6% ansatte. Bønder utgjorde den minste gruppa med 3,6%.
- I 2020 oppga 3,7% av polakker mellom 25-64 år at de deltok i utdanning, inkludert formell og ikke formell utdanning. Deltakelsen i ulike former for livslang læring varierte fra 3,7, % i 2016 og 2020 til 5,7 % i 2018.
- I 2016 oppga 45,9% av polakker mellom 18-69 år at de deltok i utdanning. 31,4% (nesten 8,5 millioner) deltok i uformell utdanning. Deltakelsen i formell utdanning var på 11,3% (litt over 3 millioner), mens hver femte person (nesten 5,8 millioner) indikerte at de tok videreutdanning, kurs eller andre former for ikke formell utdanning.
- Alder er en markør for deltakelse i utdanning blant voksne polakker. Jo eldre de er, jo mindre deltar de i utdanning og utvikling av sine ferdigheter. I 2016 tok 67,8% av personer mellom 18-24 år utdanning. I gruppen personer fra 25-29 år deltok 16,3%, og i gruppen personer mellom 50-69 år deltok kun 0,5%.

- Deltakelse i ikke formell og uformell utdanning avtar også med alderen. I gjennomsnitt er 25 % av personer mellom 18-49 år, og 12 % av personer mellom 50-59 år deltakere på slike kurs. Den samme trenden gjelder også for egenutdanning. Jo eldre folk er, jo mindre utdanner de seg selv.
- Blant respondentene i aldergruppen 18 - 24 år deltok 42,5% i uformell utdanning, mens i gruppen på 50-69 år deltok kun 24,3 %.
- I 2020 var deltakelsen av personer fra 25-64 år om lag halvparten så mye som i de andre europeiske landene, dvs. 3,7 %, sammenlignet med EU gjennomsnittet på 9,2, %. I 2016 deltok 25,5% av respondentene fra 25-64 år i formell og ikke formell utdanning.
- Voksne polakker, spesielt personer over 50, karakteriseres ved manglende kompetanse innen: verbale ferdigheter, kompetanse innen fremmedspråk, IKT og digitale ferdigheter, sosiale- og kommunikasjonsferdigheter og entreprenørskapsferdigheter.
- Forbedring av nøkkelkompetanser hos voksne polakker, spesielt personer over 50 +, er et viktig element ikke bare knyttet til personlig utvikling, men også for over tid å fremme menneskelige ressurser i arbeidsmarkedet.
- Sterk motivasjon er avgjørende for å delta i livslang læring for eldre personer (50 +). De er mindre tilbøyelige til å se behovet for læring, siden de er i slutten av sin arbeidskarriere.
- For å øke antallet voksne polakker som deltar i livslang læring og utviklingen av nøkkelkompetanser, er det nødvendig å endre holdningene til denne gruppen i samfunnet. En bevisstgjøring om fordelene og mulighetene ved å tilegne seg og øke sin kompetanse er startpunktet for prosessen med å ta utdanning for denne gruppen.
- Livslang læring må promteres bredt. Voksne må få vite hvor og i hvilke former de kan ta utdanning.
- Prosessen med utdanning i nøkkelkompetanser må tilpasses de spesielle behovene personer over 50 + har knyttet til kortere læringssirkler, tilpasning av læresteder arkitektonisk, finansieringsmuligheter og tilgjengelighet av passende innhold og læringsmidler.
- I prosessen med å inspirere og motivere polakker, spesielt de over 50, for å heve sine nøkkelkompetanser, er det viktig å bekjempe stereotyper, f.eks at utdanning er for unge mennesker. Utdanning er hovedsaklig relatert til profesjonelt arbeid.

5. EU:

- Livslang læring, inkludert tilegnelse og forbedring av nøkkelkompetanser hos voksne, er en drivkraft i sosial og økonomisk utvikling i EU. Den gir ikke bare bedre karrieremuligheter for europeere, men influerer også personlig utvikling og trivsel.
- Livslang læring er en mulighet for å mestre de sosiale og økonomiske utfordringene knyttet til Koronapandemien, og til å sette fart i den digitale og økologisk bærekraftige endringen av den europeiske økonomien og samfunnet.
- I lys av global økonomisk konkurranse, teknologiske og tekniske endringer, oppståtte kriser og økonomiske sjokk, må voksne europeere stadig forbedre sine nøkkelkompetanser og ferdigheter.
- Politikken i EU gir alle i EU muligheten til å ta inkluderende høykvalitets-utdanning, kurs og livslang læring.
- Deltakelsen av voksne i utdanning og kurs varierer fra ett EU-land til et annet. Et fellestrekk er at de fleste læringsaktiviteter voksne deltar i er ikke formelle.
- Deltakelse av voksne i utdanning og kurs er ulikt fordelt i EU. De nordiske land og enkelte vest-europeiske land har betydelig høyere deltakelsesandel enn EU gjennomsnittet.

- Medlemslandene i EU må utvikle utdanning og kursopplegg som identifiserer og målretter sine tilbud til de mest sårbare sosioøkonomiske gruppene borgere, og oppmuntre dem til å delta i utdanning og kurs, spesielt innenfor nøkkelkompetanser og grunnleggende ferdigheter. Denne gruppen inkluderer personer over 50 år.
- EU-målet for 2030 er at 60% av voksne europeere deltar i utdanning eller kurs hvert år.
- I 2019 nådde mindre enn en tredel europeiske land målet med 15% voksne deltakere i utdanning og kurs i de første fire ukene etter studien.
- I 2019 var det 21,6% av europeere mellom 25-64 år (51.5 millioner) som ikke fullførte videregående skole (ISCED 3; EQF 3 eller 4). Av disse forlot 12,5 millioner utdanningssystemet med utdanning under ungdomsskolenivå.
- Personer i aldersgruppene 25-34 år og 35-44 år har et høyere utdanningsnivå enn den eldre befolkningen (50+).
- Sør- Europeiske land er mest preget av lavere utdanningsnivåer i den voksne befolkningen.
- Lavt utdannede europeere deltar mindre i utdanning og kurs enn de som har et høyere utdanningsnivå.
- Personer 50+ med et grunnleggende nivå av basiskompetanse eller kvalifikasjoner hører til de mest utsatte gruppene i arbeidsmarkedet og i samfunnet.
- En stor andel voksne europeere (avhengig av land,- fra 15 % til 57 %) har et lavt nivå på nøkkelkompetanse innen lesing og skriving, regning og digitale ferdigheter.
- Mellom 8% og 39% av de voksne presterer lavt både innenfor lesing og skriving og regning (EU gjennomsnittet er 16 %).
- I gjennomsnitt har ca 40% av voksne i EU en risiko for digital ekskludering - de har enten lave eller ingen digitale ferdigheter, eller de bruker ikke internett, ev på en svært begrenset måte.

